

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1707

Q. 25. An auctoritas unius faciat opinionem esse certò probabilem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42634

nis rectè intelligat, & assertam inveniat in auctoribus hujus ætatis omni exceptione majoribus, si enim hi affirmant nisi gravi fundamento aut esse probabilem, credere potest, quia scit alios prudentes ita judicare, ita *Carden.* n. 7. *Dixi*, hujus ætatis, nam multæ opiniones antiquorum amiserunt probabilitatem, ut constat ex q. præced., deinde multæ etiam recentiorum per damnationem Pontificum etiam amiserunt probabilitatem, ut à n. 201. dicitur, de hoc autem admonebunt auctores, qui hac ætate & post damnationes factas scribunt.

152 §. III. Si auctores opinionis non sint notoriè omni exceptione majores, non poterit de probabilitate extrinseca opinionis judicare, nisi doctissimus & in re morali versatissimus, ita *Tapia, Gran. Carden.* n. 11. Probatum, nam valde difficile est rescire, an conditiones ad auctorem omni exceptione majorem requisitæ huic vel illi conveniunt, uti constabit ex dicendis à n. 160., rescire enim debet, an non fortè sæpe doceat ex levi fundamento, an non sæpe labores in æquivocis vel sophismatibus, an non doceat singularia & exotica sine sufficiente ratione &c. Ex his patet, quàm periculose procedant, qui quamlibet opinionem auctorum statim arripiunt, quia favet libertati, commodo, lucro vel voluptati suæ, & non examinant, imò sæpe ipsi discernere non possunt, an sit verè & practicè probabilis.

153 Q. 25. An auctoritas unius faciat opinionem esse certò probabilem. R.

§. 1. Alex VII. damnavit hanc 27. prop. Si liber sit a ieiunio Iunioris & moderni, debet opinio censeri probabilis, dummodo non constet rejectam esse à sede Apostolica tanquam improbabilem. Ex damnatione illa patet, non ideo præcisè censeri debere opinionem probabilem, quòd doceatur ab uno auctore

auctore etiam impresso, uti rectè ostendit *Moya* de op. prob. q. 4. §. 3., hinc propositio illa rectè damnata est, utpote nimis indefinita, cum certum sit quosdam auctores, etiam doctos, esse nimis laxos aut nimium sectari novitates, ac sæpe contra communem protrudere opiniones singulares non satis diligenter utrimque expensas & carentes sufficiente fundamento: notatque rectè *Carden.* in 1. cr. d. 57. damnatam illam propositionem fuisse radicem plurimarum conclusionum improbabiliam & scandalosarum. *Nec juvat*, quòd plures talis Auctoris libri censuerint & approbarint, ideoque videatur etiam horum auctoritas accedere, nam libros quandoque censent & approbant homines parum periti, vel qui non legunt attentè, vel qui dissimulant multa, & acquiescunt, si doctrina aperte non sit falsa aut contra bonos mores.

154

§. II. Unicus Auctor, si sit omni exceptione major, afferatque rationem, quam alii non considerarint vel non satis solverint, ipse autem aliorum rationes commodè solvat, quamvis doceat contra communem, poterit reddere opinionem suam certò probabilem, donec alii expensas vicissim ipsius rationes solvant & dicant non esse sufficientes, ita docent 23. Auctores cum *Carden.* d. 11. n. 2. 4. d. 55. n. 4. d. 57. c. 2. Plures idem affirmantes referunt *Mendo* in stat. d. 13. q. 15. n. 204. & *Moya* q. 3. & 4., qui assentitur: Idem docent *Sporer* n. 41. *Arsdekin* T. 2. p. 2. tr. 1 c. 2 §. 5. *Tamb.* in Dec. l. 1. c. 3. §. 3. n. 5. Ratio est, quia si istæ circumstantiæ adsint, prudenter judicatur habere rationem gravem pro opinione sua.

155

§. III. Homo rudis, cui vir probus, prudens & doctus dicit aliquam opinionem esse certò probabilem vel veram, potest censere esse talem, quamdiu

156

nemo illi dicit contrarium, nec ipse oppositum agnoscit, cum enim ipsemet examinare non possit, potest stare iudicio illius, de cuius probitate, prudentia & scientia dubitare non debet: hinc *S. Anton.* apud *Ess* in app. à 161. pro regula dabit doctis illud *Prov. 27. v. 11. Stude sapientia fili mi*; indoctis autem illud *Deut. 32. v. 7. Interroga patrem tuum & annuntiabit tibi, maiores tuas & dicent tibi.*

157 §. IV. Si parochus vel confessorius vel Theologus, qui communiter habetur sufficiens & aptus muneri suo, dicat aliquid ex communibus dubiis esse licitum, reputari potest esse probabile, & talem sequens plerumque non errat, sed sequitur regulam verè & positivè probabilem, maximè si sit rudis, ita *Teril.* in *Reg* q. 53. n. 9.

158 §. V. *Obji. I.* Pro regula in Jure dicitur, opinio communis habenda est pro lege, ergo dicta n. 151 non sunt vera. *R.* Hoc ut plurimum intelligitur in materia legis humanæ, neque semper tenet, sed tantùm ordinariè, uti fusè ostendit *Carden.* in annot. post 2. part. 1. crisis à n. 26., & specialiter hic non tenet ob rationem datam n. 151.

159 *Obji. II.* *Aristoteles* ad probabilia ab extrinseco requirit, ut videantur omnibus vel plerisque vel maximè notis, uti dictum n. 113. ergo ad probabile est necesse, ut ita videatur pluribus. *R.* n. conseq., nam ibi agit de principiis, per quæ conclusiones probabiles inferuntur, & loquitur in plurali de probabilibus, hinc in plurali requirit sapientes, cum quo stat, quòd probabile in singulari possit haberi per sapientem, si rationem gravem afferat à reliquis non expensam vel non solutam.

160 *Q. 26. Quis Auctor dicatur esse omni exceptione major.* *R.*

§. I.